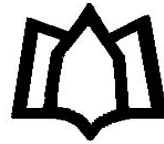

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی «ملی استان تهران»

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

همکار محترم .....

از آنجایی که فرآیند یاددهی - یادگیری پروسه ای است که رسیدن به اهداف آن بدون برنامه ریزی امکان پذیر نیست، لذا تدوین طرح درس در آغاز فرآیند آموزش (به عنوان نقشه و راهنمای تدریس برای مدرسین و دانشجویان)، ضروری بوده و به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت آموزشی مدرسین مطرح می باشد. لذا خواهشمند است مدرسین محترم در تکمیل طرح درس نهایت دقت را مبذول فرمایند.

مشخصات درس و مدرس (تکمیل همه ی موارد این بند ضروری می باشد)

- عنوان درس : تحلیل چند متغیره کاربردی
- نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر طیب محمدی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر طیب محمدی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر جواد فردمال
- نوع و میزان واحد به تفکیک: نظری ۳ واحد ، عملی
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: ارشد آمار زیستی
- زمان درس: نیمسال اول - سال تحصیلی
- مکان آموزش: دانشکده بهداشت

جلسه	سرفصل (عنوان) جلسه	هدف/اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱	معرفی مفاهیم کلی داده‌های چند متغیره	۱- دانشجو بتواند تفاوت بین داده های چندمتغیری و تک متغیری را تشخیص داده و بیان کند. ۲- دانشجو بتواند کاربرد نرم افزارهای مختلف را برای آنالیز داده های چندمتغیره بیان کند.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۲	آشنایی دانشجویان با نرم افزارهای معروف برای آنالیز داده‌های چندمتغیره با تکیه بر نرم افزار R و رابط کاربری SPSS، RStudio و STATA	۱- دانشجو بتواند کاربرد نرم افزار R را برای آنالیز داده‌های چندمتغیره بیان کند و مزایا و معایب این نرم افزار را برای آنالیز داده‌ها بیان کند. ۲- دانشجو بتواند انواع ساختار داده مانند بردار، ماتریس، دیتافریم و آرایه و لیست را نام برده و خصوصیات و تفاوت هر یک را بیان نماید و انواع این ساختارها را در نرم افزار ایجاد کند. ۳- دانشجو بتواند انواع داده‌ها را از سایر نرم افزارها در R فراخوانی نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۳	آشنایی دانشجویان با جبر ماتریس	۱- دانشجو بتواند عملیات ماتریسی مانند جمع و ضرب، معکوس یابی، ماتریس قطری، محاسبه مقادیر و بردارهای ویژه، تجزیه چولسکی و تجزیه طیفی را به صورت تحلیلی انجام دهد.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۴	آشنایی دانشجویان با جبر ماتریس در نرم افزار	۱- دانشجو بتواند عملیات ماتریسی مانند جمع و ضرب، معکوس یابی، ماتریس قطری، محاسبه مقادیر و بردارهای ویژه، تجزیه چولسکی و تجزیه طیفی را با استفاده از نرم افزار R انجام دهد. ۲- دانشجو بتواند منوهای ویژه تحلیل داده‌های چندمتغیری در نرم افزارهای SPSS و STATA را نام ببرد.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار

جلسه	سرفصل (عنوان) جلسه	هدف/اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۵	آشنایی دانشجویان با تجزیه و تحلیل چندمتغیری	۱- دانشجو بتواند روش‌های گرافیکی برای نمایش انواع داده‌های چندمتغیره و نمودارهای مناسب تجزیه و تحلیل داده‌های چندمتغیره (مانند نمودارهای دوبعدی، صورت‌های چرنوف، پروفایل و ...) را بیان نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۶	آشنایی دانشجویان با تجزیه و تحلیل چندمتغیری با کمک نرم افزار	۱- دانشجو بتواند نمودارهای مناسب تجزیه و تحلیل داده‌های چندمتغیره (مانند نمودارهای دوبعدی، صورت‌های چرنوف، پروفایل و ...) را با نرم افزار R ترسیم نماید. ۲- دانشجو بتواند با استفاده از بسته نرم افزاری ggplot2 به توصیف داده‌های چندمتغیره بپردازد. ۳- دانشجو بتواند انواع نمودارهای فوق را برای داده‌های چندمتغیره در نرم افزارهای SPSS و STATA ترسیم نماید	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۷	آشنایی دانشجویان با آزمون‌های داده‌های چندمتغیره	۱- دانشجو بتواند میانگین دو جامعه را در حالت چندمتغیره با یکدیگر مقایسه نموده و روش‌های مقایسه آنها را بیان نماید. ۲- دانشجو بتواند مزایا و معایب آزمون‌های چندمتغیره برای مقایسه بردار میانگین دو جامعه را نسبت به آزمون‌های تک متغیری بیان نماید. ۳- دانشجو بتواند میانگین‌های چند جامعه را به روش چندمتغیری با یکدیگر مقایسه نماید. ۴- دانشجو بتواند ماتریس واریانس-کوواریانس چند جامعه را با یکدیگر مقایسه نماید	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار

جلسه	سرفصل (عنوان) جلسه	هدف/اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۸	آشنایی دانشجویان با انجام آزمون‌های ارزیابی معنی‌دار بودن با داده‌های چندمتغیره با استفاده از نرم افزار	دانشجو بتواند موارد زیر را با استفاده از نرم افزارهای R، SPSS و STATA انجام دهد: ۱-مقایسه میانگین دو جامعه در حالت چندمتغیره با یکدیگر. ۲-مقایسه میانگین‌های چند جامعه به روش چندمتغیری با یکدیگر ۳-مقایسه ماتریس واریانس-کوواریانس چند جامعه با یکدیگر.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۹	آشنایی دانشجویان با اندازه گیری و آزمون فاصله‌های چندمتغیره	۱-دانشجو بتواند مسایل چندمتغیره را بر حسب فاصله موجود در بین زوج داده‌ها، نمونه‌ها یا جمعیت در نظر بگیرد. ۲- دانشجو بتواند فاصله اقلیدسی بین زوج داده‌ها را محاسبه نماید. ۳- دانشجو بتواند معیارهای پن‌روز و ماهالانوبیس را برای تعیین فاصله بیان و محاسبه نماید و تفاوت آنها بیان کند. ۴- دانشجو بتواند انواع شاخص برای اندازه‌گیری شباهت بین افراد یا اشیاء مورد مقایسه را بیان کند.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۱۰	آشنایی دانشجویان با محاسبه فواصل چندمتغیره در نرم افزار	دانشجو بتواند انواع فواصل بین مشاهدات را با استفاده از نرم افزار R، SPSS و STATA محاسبه نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار

جلسه	سرفصل (عنوان) جلسه	هدف/اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱۱	روش‌های کاهش بعد داده‌ها (تحلیل مولفه‌های اصلی)	۱- دانشجو بتواند شرایط انجام تجزیه به مولفه‌های اصلی، کاربرد و نحوه انجام آن را بیان نماید	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۱۲	آشنایی دانشجویان با تجزیه مولفه‌های اصلی با استفاده از نرم افزار	۱- دانشجو بتواند به کمک نرم افزار R تجزیه به مولفه‌های اصلی را انجام داده و مولفه‌ها را برای یک مجموعه داده به صورت عملی استخراج نماید. ۲- دانشجو بتواند به کمک نرم افزار SPSS تجزیه به مولفه‌های اصلی را انجام داده و مولفه‌ها را برای یک مجموعه داده به صورت عملی استخراج نماید. ۳- دانشجو بتواند به کمک نرم افزار STATA تجزیه به مولفه‌های اصلی را انجام داده و مولفه‌ها را برای یک مجموعه داده به صورت عملی استخراج نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۱۳	روش‌های کاهش بعد داده‌ها (تحلیل عاملی)	۱- دانشجو بتواند شرایط انجام تجزیه به عامل‌ها، کاربرد و نحوه انجام آن را بیان نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
	آشنایی دانشجویان با تجزیه به عامل‌ها (تحلیل عاملی) با کمک نرم افزار	۱- دانشجو بتواند به کمک نرم افزار R تجزیه به عامل‌ها را انجام داده و عامل‌ها را برای یک مجموعه داده به صورت عملی استخراج نماید	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۱۴	روش‌های کاهش بعد داده‌ها (تحلیل خوشه‌بندی)	۱- دانشجو بتواند مفهوم تحلیل خوشه‌ای و کاربرد آن را بیان نماید. ۲- دانشجو بتواند انواع روش‌های خوشه بندی داده‌ها را نام برده و تفاوت آنها را با یکدیگر بیان کند.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار

جلسه	سرفصل (عنوان) جلسه	هدف/اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱۵	آشنایی دانشجویان با تحلیل خوشه بندی با کمک نرم افزار	۱-دانشجو بتواند به کمک نرم افزار R تحلیل خوشه‌ای را انجام داده و خوشه‌ها را برای یک مجموعه داده به صورت عملی استخراج نماید. ۲-دانشجو بتواند به کمک نرم افزار SPSS تحلیل خوشه‌ای را انجام داده و خوشه‌ها را برای یک مجموعه داده به صورت عملی استخراج نماید. ۳-دانشجو بتواند به کمک نرم افزار STATA تحلیل خوشه‌ای را انجام داده و خوشه‌ها را برای یک مجموعه داده به صورت عملی استخراج نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۱۶	آشنایی دانشجویان با تحلیل همبستگی کانونی	۱-دانشجو بتواند موارد استفاده از تحلیل همبستگی کانونی و مفهوم آن را بیان نماید. ۲-دانشجو بتواند ارتباط تحلیل همبستگی کانونی را با رگرسیون چندگانه بیان نماید. ۳-دانشجو بتواند تحلیل همبستگی کانونی را به صورت تحلیلی انجام دهد و نتایج را تفسیر نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۱۷	آشنایی دانشجویان با تحلیل همبستگی کانونی با کمک نرم افزار	۱-دانشجو بتواند با استفاده از یک مجموعه داده در نرم افزار R تحلیل همبستگی کانونی انجام داده و نتایج را تفسیر نماید. ۲-دانشجو بتواند با استفاده از یک مجموعه داده در نرم افزار SPSS تحلیل همبستگی کانونی انجام داده و نتایج را تفسیر نماید. ۳-دانشجو بتواند با استفاده از یک مجموعه داده در نرم افزار STATA تحلیل همبستگی کانونی انجام داده و نتایج را تفسیر نماید.	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار

جلسه	سرفصل (عنوان) جلسه	هدف/اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱۸	روش‌های کاهش بعد داده‌ها (رگرسیون لاسو)	معرفی رگرسیون لاسو و کاربرد های آن	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۱۹	روش‌های کاهش بعد داده‌ها (رگرسیون رتبه کاهش یافته)	معرفی رگرسیون رتبه کاهش یافته و کاربردهای آن	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۲۰	روش‌های رده بندی (تحلیل ممیزی)	آشنایی دانشجو با تحلیل ممیزی و کاربردهای آن	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۲۱	روش‌های رده بندی (ماشین‌های بردار پشتیبان) و اجرای آن با نرم افزار	آشنایی دانشجو با ماشین‌های بردار پشتیبان و کاربردهای آن	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۲۲	روش‌های رده بندی -درختان رده‌بندی و رگرسیونی) و اجرای آن با نرم افزار	آشنایی دانشجو با درختان رده‌بندی و رگرسیونی و کاربردهای آن	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار
۲۳	معرفی روش‌های رده بندی (شبکه‌های عصبی مصنوعی) و اجرای آن با نرم افزار	آشنایی دانشجو با شبکه‌های عصبی مصنوعی و کاربردهای آن	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت برد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار

جلسه	سرفصل (عنوان) جلسه	هدف/اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۲۴	تحلیل تناظر (Correspondence Analysis)	آشنایی دانشجویان با تحلیل تناظر و کاربردهای آن	شناختی	سخنرانی و پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	اسلاید پاورپوینت، تخته وایت بورد نرم افزار آماری	آزمون شفاهی و تشریحی حل تمرین با نرم افزار

شیوه نمره دهی

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی ^۱	میزان امتیاز از کل
ارائه پروژه		-	۳۰٪
امتحان پایان ترم		آزمون تشریحی	۶۰٪
سایر موارد		حضور و غیاب، رعایت نظم انضباط و حضور فعال در مباحث	۱۰٪
مجموع			۱۰۰٪

منابع اصلی درس (آخرین چاپ):

1. Methods of Multivariate Analysis, Third Edition: Alvin C. Rencher, William F. Christensen, Wiley, Last edition.
2. Applied Multivariate Statistical Analysis: Wolfgang Karl Härdle, Léopold Simar, Springer, Last edition.
3. Applied Multivariate Statistical Analysis: Johnson, Richard A, Wichern, Dean W, Pearson Prentice Hall, Last edition.

^۱ ابزار ارزشیابی می تواند مواردی مانند آزمون تشریحی، سوالات کوتاه پاسخ، سوالات کامل کردنی، MCQs، پروژه، آسکی و... باشد.

4. Introduction to Multivariate Analysis: Chatfield, Christopher, Collins, Alexander J; Chapman & Hall/CRC, Last edition.
5. Bryan F.J. Manly_ Jorge A Navarro Alberto - Multivariate Statistical Methods_ A Primer, Fourth Edition-CRC Press (2017)